

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beata Grzybek (spr.)
Sędziowie:	SSO Agnieszka Żegarska SSO Jacek Barczewski
Protokolant:	st. sekr. sąd. Marta Borowska

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2018 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Wierzytelności Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.

przeciwko M. S.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 26 lipca 2017 r., sygn. akt X C 2266/16,

oraz zażalenia pozwanej na postanowienie zawarte w punkcie 2 wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 26 lipca 2017 r., sygn. akt X C 2266/16,

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że nadaje mu następujące brzmienie:

„ 1. zasądza od pozwanej M. S. na rzecz powoda (...) Wierzytelności Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. kwotę 386,09 zł (trzysta osiemdziesiąt sześć złotych dziewięć groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 8 kwietnia 2016 r. do dnia zapłaty,

2. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

3. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 638,49 zł (sześćset trzydzieści osiem złotych czterdzieści dziewięć groszy) tytułem zwrotu części kosztów procesu obejmującej podatek VAT,

4. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Olsztynie na rzecz r.pr. B. L. kwotę 468,51 zł (czteryście sześćdziesiąt osiem złotych pięćdziesiąt jeden groszy) tytułem części kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu, obejmującą podatek VAT,

5. nakazuje ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Olsztynie kwotę 790,32 zł (siedemset dziewięćdziesiąt złotych trzydzieści dwa grosze) tytułem części kosztów sądowych, nie obciążając pozwanej tymi kosztami w pozostałej części.”

II. oddala apelację i zażalenie w pozostałym zakresie,

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 208,23 zł (dwieście osiem złotych dwadzieścia trzy grosze) tytułem zwrotu części kosztów procesu za instancję odwoławczą obejmującą podatek VAT,

IV. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Olsztynie na rzecz r.pr. B. L. kwotę 160,77 zł (sto sześćdziesiąt złotych siedemdziesiąt siedem groszy) tytułem części kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu za instancję odwoławczą, obejmującą podatek VAT,

V. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Olsztynie na rzecz r.pr. B. L. kwotę 184,50 zł (sto osiemdziesiąt cztery złote pięćdziesiąt groszy) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu w postępowaniu zażaleniowym, obejmującą podatek VAT.

Jacek Barczewski Beata Grzybek Agnieszka Żegarska

Sygn. akt IX Ca 1251/17

UZASADNIENIE

Powód (...) Wierzytelności Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od M. S. kwoty 1.640,84 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto wniósł o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów sądowych w wysokości 30 zł oraz kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 900 zł.

W uzasadnieniu wskazał, że wierzytelność dochodzona przez powoda od pozwanej wynika z braku zapłaty przez pozwaną z tytułu umowy bankowej (kredyt detaliczny) z dnia 30 marca 2010 r. o nr (...) pomiędzy pozwaną a (...) Bank S.A., będącym poprzednikiem prawnym (...) Bank S.A. Z uwagi na naruszenie przez pozwaną postanowień umowy, Bank wypowiedział umowę zawartą z pozwaną, co doprowadziło do powstania wymagalności całej kwoty niespłaconego przez pozwaną kapitału wraz z kwotą odsetek umownych stanowiących część odsetkową raty kapitałowo-odsetkowej za okres obowiązywania umowy oraz odsetek karnych za opóźnienie naliczonych od zadłużenia przeterminowanego. Następnie poprzedni wierzyciel wystawił przeciwko pozwanej bankowy tytuł egzekucyjny, a po uzyskaniu klauzuli wykonalności (...) wystąpił do komornika z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Prowadzone przez poprzedniego wierzyciela postępowanie egzekucyjne nie doprowadziło do wyegzekwowania całości należności stwierdzonej bankowym tytułem egzekucyjnym. Nadto powód wskazał, że na podstawie umowy o przelew wierzytelności z dnia 19 grudnia 2014 r. powód nabył wierzytelność przysługującą wobec pozwanej.

Na dochodzoną kwotę składa się: 1.170,29 zł tytułem niespłaconej kwoty kapitału, 108,67 zł tytułem odsetek umownych naliczonych za okres od daty zawarcia umowy bankowej do dnia jej rozwiązania według określonej w umowie stopy procentowej, 361,88 zł tytułem skapitalizowanych odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia, obliczona od dnia następującego po dniu rozwiązania umowy bankowej do dnia poprzedzającego złożenie pozwu od kwoty należności głównej, według ustalonej w umowie stopy procentowej.

Pozwana M. S. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwana przyznała, że podpisała umowę, z której powód dochodzi roszczeń w przedmiotowej sprawie, jednakże wskazała, że podpisując umowę znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Pozwana wskazała, że od lat cierpi na schizofrenię paranoidalną

oraz zespół uzależnienia od benzodiazepin, co mogło mieć wpływ na ważność czynności prawnej dokonanej w dniu 30 marca 2010 r. W przypadku ustalenia, że czynność prawna dokonywana przez pozwaną nie była dotknięta wadą z art. 82 kc, pozwana podniosła, że środki z otrzymanej pożyczki wykorzystywała na cele konsumpcyjne i wydatkowała je w taki sposób, że nie jest już wzbogacona. Wydając środki z pożyczki pozwana działała w dobrej wierze. Pozwana podniosła również, że powód nie wykazał, iż jego roszczenie jest wymagalne i od którego momentu, bowiem nie przedstawił dowodu doręczenia wypowiedzenia umowy pożyczki, a nadto nie wykazał wysokości dochodzonego roszczenia.

Wyrokiem z dnia 26 lipca 2017 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie oddalił powództwo i zasądził od (...) Wierzytelności Niestandardyzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. na rzecz radcy prawnego B. L. kwotę 900 zł wraz z należnym podatkiem VAT. Nakazał ściągnąć od (...)Wierzytelności Niestandardyzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Olsztynie) kwotę 1.026,40 zł.

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne. W dniu 30 marca 2010 r. pozwana zawarła z (...) Bank S.A z siedzibą w K. umowę pożyczki gotówkowej nr (...).

Pismem z dnia 19 marca 2013 r. wierzyciel pierwotny wypowiedział pozwanej umowę pożyczki z uwagi na niewywiązywanie się przez pozwaną z warunków zawartej umowy, z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia.

W dniu 19 grudnia 2014 pomiędzy powodem a (...) Bank S.A. z siedzibą w W. została zawarta umowa przelewu wierzytelności nr (...).

Powód przedłożył wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej, z którego wynika, że na dzień sporządzenia wyciągu, tj. na dzień 8 kwietnia 2016 r. wysokość zobowiązania pozwanej wynosi kwotę 1.640,84 zł.

Pozwana M. S. od 2001 r. pozostaje pod opieką psychiatryczną z powodu zdiagnozowanej schizofrenii paranoidalnej oraz zespołu uzależnienia od benzodiazepin. Była wielokrotnie hospitalizowany.

W toku postępowania Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu psychiatrii. W opinii z dnia 4 kwietnia 2017 r. biegły wskazał, że w dacie podpisania umowy pożyczki, tj. 30 marca 2010 r. pozwana nie znajdowała się w stanie wyłączającym świadome lub swobodne powzięcie decyzji. Biegły wskazał również, że aktualny stan zdrowia pozwanej nie przemawia za częściowym lub całkowitym ubezwłasnowolnieniem pozwanej, bowiem pozwana jest osobą młodą, regularnie leczy się ambulatoryjnie, obecnie pracuje i przyjmuje zalecane leki. W opinii uzupełniającej biegły wyjaśnił wpływ leczenia lekami z grup benzodiazepin na pozwaną w chwili zawierania umowy pożyczki. Biegły wskazał, że benzodiazepiny, od których pozwana jest uzależniona działają uspokajająco. Uzależnienie od benzodiazepin nie wpłynęło jednak na świadome (swobodne) podjęcie przez pozwaną decyzji o zawarciu umowy pożyczki.

W ocenie Sądu Rejonowego ustalenie wystąpienia u pozwanej wady oświadczenia woli w postaci stanu wyłączającego świadome albo swobodne podjęcie decyzji i wyrażenie woli, miało marginalne znaczenie, z uwagi na to, że powód nie udowodnił, by przysługiwało mu jakiegokolwiek roszczenie względem pozwanej. Nie wykazano, że podmiotowi, który miałby być poprzednikiem prawnym powoda przysługiwała wierzytelność dochodzona w niniejszej sprawie. Powód powołał się w tym względzie na wypowiedzenie umowy kredytowej jako okoliczności pozwalającej na żądanie zapłaty. Okoliczności tej jednak nie wykazał. Wezwanie do zapłaty z dnia 5 października 2015 r. nie zostało podpisane, a nadto doręczone pozwanej. Ponadto powód nie wykazał przelewu wierzytelności dochodzonej od pozwanej w niniejszej sprawie. z umowy cesji zawartej pomiędzy (...) Bank S.A. z siedzibą w W. a powodem nie wynika, aby przedmiotem obrotu była wierzytelność wobec pozwanej i aby powód stał się nabywcą jakiegokolwiek wierzytelności przysługującej zbywcy względem pozwanej. W samej umowie cesji nie wskazano wierzytelności wobec pozwanej. Wprawdzie powód przedłożył dokument określony, jako „Załącznik nr 2 – Zestawienie Wierzytelności Pozostałych – do Umowy Przelewu (...) nr (...) z dnia 19 grudnia 2014 r. zawartej między (...) Bank S.A. a (...)Wierzytelności (...), w którym wskazana została wierzytelność wobec pozwanej, jednakże zdaniem Sądu nie jest to wystarczający dowód na

to, że wierzytelność wobec pozwanej była przedmiotem umowy cesji. Ponadto, tak jak w przypadku umowy przelewu wierzytelności, również w przypadku ww. Załącznika, zdaniem Sądu rozpoznającego przedmiotową sprawę, powód nie wykazał należytego umocowania sygnatariuszy dokumentów. Nie można, zatem przyjąć, że Załącznik został podpisany przez osoby uprawnione. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Kwota wynagrodzenia dla pełnomocnika z urzędu wynosi 900 zł z należnym podatkiem VAT.

Powyższy wyrok zaskarżył apelacją powód zarzucając wyrokowi:

I. naruszenie przepisów postępowania, tj.:

1. art. 232 k.p.c. przez nieuzasadnione przyjęcie, że strona powodowa nie wywiązała się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z których wywodzi skutki prawne, w szczególności w zakresie legitymacji czynnej powoda oraz w zakresie wymagalności, wysokości i zasadności dochodzonego zobowiązania strony pozwanej względem strony powodowej, podczas gdy powód przedstawił dowody wykazujące przejście wierzytelności, jak również wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego oraz Umowę prostej pożyczki gotówkowej nr (...) z dnia 30 marca 2010 roku, wypowiedzenie Umowy z dnia 19 marca 2013 roku, bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), postanowienie Sądu Rejonowego w Olsztynie, Wydział X Cywilny z dnia 24 marca 2014 roku o nadaniu klauzuli wykonalności (sygn. akt X Co 589/14), które to dowody wprost wskazują legitymację czynną powoda oraz zasadność i wymagalność dochodzonego w niniejszym postępowaniu roszczenia,

2. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 231 k.p.c. przez dowolną, a nie swobodną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, dokonaną w sposób wybiórczy, a przez to uznanie przez Sąd I instancji, że powód nie udowodnił, że przysługuje mu legitymacja czynna oraz że powód nie udowodnił wymagalności, wysokości i zasadności dochodzonego roszczenia, podczas gdy powód przedłożył do akt niniejszej sprawy dokumenty wykazujące przejście wierzytelności, jak również wyciąg z ksiąg rachunkowych oraz Umowę prostej pożyczki gotówkowej nr (...) z dnia 30 marca 2010 roku, wypowiedzenie Umowy z dnia 19 marca 2013 roku, bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), postanowienie Sądu Rejonowego w Olsztynie, Wydział X Cywilny z dnia 24 marca 2014 roku o nadaniu klauzuli wykonalności (sygn. akt X Co 589/14), które to dokumenty wprost wskazują na legitymację czynną powoda oraz zasadność i wymagalność dochodzonego w niniejszym postępowaniu roszczenia,

3. art. 309 k.p.c. przez jego niezastosowanie i przyjęcie, że przedłożone kserokopie złożone w toku postępowania niepoświadczone za zgodność z oryginałem nie stanowią dowodu na legitymację czynną powoda oraz na zasadność, wysokość i wymagalność roszczenia, podczas gdy wyżej wymienione kserokopie stanowią inny środek dowody, co jednoznacznie wskazuje na brak rozpoznania przez Sąd I instancji istoty sprawy,

II. naruszenie prawa materialnego, tj.:

1. art. 6 k.c. przez jego niewłaściwą wykładnię polegającą na uznaniu, że powód nie zadośćuczynił spoczywającemu na nim ciężarowi dowodu i nie udowodnił faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w tym w szczególności w zakresie legitymacji czynnej powoda oraz w zakresie zasadności i wymagalności dochodzonego roszczenia, co stoi w sprzeczności z przedłożonymi dokumentami, a w konsekwencji nierozpoznanie istoty sprawy i zaniechanie przez Sąd I instancji zbadania podstaw żądania powoda,

2. art. 509 § 1 k.c. przez jego niewłaściwą wykładnię polegającą na uznaniu, że powód przedłożonymi dokumentami nie wykazał przejścia uprawnienia na rzecz następcy prawnego, a w konsekwencji nie przysługuje mu legitymacja czynna, podczas gdy powód przedłożył do akt niniejszej sprawy dokumenty, które potwierdzają fakt nabycia przez powoda dochodzonej w niniejszym postępowaniu wierzytelności,

3. art. 194 ust 1 i 2 ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi przez ich niewłaściwą wykładnię i uznanie, że powód nie wykazał wysokości dochodzonego roszczenia, podczas gdy sam wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu stanowi dowód tego, że określona kwota wierzytelności jest wpisana w księgach rachunkowych względem określonego dłużnika na podstawie opisanego w tej księdze zdarzenia, co powoduje

wobec nieprzedstawienia przez pozwanego odmiennych dowodów, konieczność uznania, że dokument w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych potwierdza wysokość dochodzonego roszczenia.

Z uwagi na powyższe zarzuty powód wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia co do kosztów postępowania apelacyjnego, ewentualnie wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów postępowania apelacyjnego według norm przypisanych wraz z kosztami zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o oddalenie apelacji wskazując w uzasadnieniu na trafność orzeczenia Sądu Rejonowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest w części zasadna.

Na wstępie należy wskazać, iż związanie Sądu odwoławczego ustaloną przez Sąd I instancji podstawą faktyczną rozstrzygnięcia nie oznacza, że Sąd II instancji jako Sąd merytoryczny nie może przyjąć własnej, odmiennej od ustalonej przez Sąd I instancji podstawy faktycznej. Dzieje się tak dlatego, że na Sądzie II instancji ciąży obowiązek dokonania ustaleń faktycznych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia sądu odwoławczego, który istnieje niezależnie od tego, czy wnoszący apelację podniósł zarzut dokonania wadliwych ustaleń faktycznych czy nie (uchwała Sądu Najwyższego z 23 marca 1999 r., III CZP 59/98). W konsekwencji możliwość dokonania przez Sąd II instancji własnych ustaleń faktycznych, które będą odmienne od ustaleń Sądu I instancji, umożliwia temu sądowi ustalenie nowej podstawy prawnej wyroku, a w konsekwencji orzeczenie o zasadności roszczenia zgłoszonego w pozwie.

Zgromadzony przed Sądem Rejonowym materiał dowodowy Sąd Okręgowy ocenił odmiennie w związku z czym zaskarżony wyrok podlegał częściowej zmianie.

Sąd Okręgowy nie podziela tych wszystkich twierdzeń Sądu Rejonowego, które sprowadzają się do konstatacji, że strona powodowa w ogóle nie wykazała zasadności żądania zapłaty od pozwanej. Dodowy zgromadzone w sprawie wskazują, że takie roszczenie zasadne było w części dotyczącej kwoty 386,09 zł z odsetkami zgodnie z żądaniem pozwu.

Trafnie wskazał Sąd Rejonowy na orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, który w wyroku z dnia 16 września 2016 r. w sprawie I ACa 450/16, stwierdził, że powód, który uzasadniając żądanie pozwu powołuje się na skuteczne wypowiedzenie umowy kredytowej i dochodzi w związku z tym niespłaconego kapitału wraz z odsetkami umownymi od przeterminowanego zadłużenia, powinien w pierwszej kolejności wykazać skuteczność wypowiedzenia umowy, a następnie wysokość dochodzonego roszczenia”.

Analiza akt materiału dowodowego, na którym opierał się Sąd Rejonowy wydając zaskarżony wyrok, wskazuje, że na karcie 174 akt sprawy znajduje się wypowiedzenie umowy kredytu łączącej pozwaną z pierwotnym wierzycielem, w który wskazano kwotę 386,09 zł. Na następnej karcie akt sprawy znajduje się potwierdzenie doręczenia powyższego wypowiedzenia. Dokumenty te pozwalają na przyjęcie, że poprzednik prawny powoda dokonał skutecznego wypowiedzenia umowy kredytu w zakresie powyżej wskazanej kwoty. Dodać należy, iż nowa treść art. 308 k.p.c., która przed zmianą eliminowała z materiału dowodowego niepoświadczone za zgodność z oryginałem kserokopie dokumentów, dopuszcza w obecnym stanie prawnym taką formę dokumentów. W związku z czym przedłożenie powyższych dokumentów w formie niepoświadczonej kserokopii nie prowadziło do zanegowania ich mocy dowodowej z uwagi na formę.

W pozostałym zakresie, dotyczącym żądania przewyższającego kwotę 386,09 zł Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Rejonowego. Powód nie wykazał aby wypowiedzenie dotyczyło kwoty przewyższającej tę zawartą w wypowiedzeniu.

W ocenie Sądu Okręgowego strona powodowa wykazała również, iż wierzytelność wobec pozwanej wynikająca z umowy pożyczki oznaczonej numerem (...) została skutecznie przeniesiona na powoda na mocy umowy przelewu z dnia 19 grudnia 2014 r. W załączniku nr 2 do tej umowy znajdującym się na karcie 183 wskazano dane pozwanej oraz numer pożyczki w związku z czym można zweryfikować jaka dokładnie wierzytelność była przedmiotem przelewu. Poświadczenie notarialne dołączone do przedmiotowej umowy wskazuje z kolei na osoby, które podpisały tę umowę oraz które według treści KRS były uprawnione do składania oświadczeń woli w imieniu i na rzecz stron umowy. Dodać należy, iż dokumenty te zostały złożone w formie kserokopii poświadczonych za zgodność z oryginałem przez reprezentującego powoda radcę prawnego.

Reasumując, należy stwierdzić, iż powód wykazał istnienie wierzytelności w wysokości 386,09 zł i następnie przeniesienie tej wierzytelności na stronę powodową. W konsekwencji w tym zakresie zaskarżony wyrok podlegał zmianie. Żądanie pozwu powtórzone w apelacji obejmowało odsetki ustawowe, a zatem pomijało regulację obowiązującą od 1 stycznia 2016 r. wprowadzającą odsetki ustawowe za opóźnienie. W związku z tym Sąd Okręgowy, będący związany żądaniem, orzekł zgodnie z wnioskiem apelacji.

Stosownie do zmiany rozstrzygnięcia odnośnie do świadczenia głównego orzeczono o kosztach procesu za obie instancje opierając rozstrzygnięcie na art. 100 i art. 102 k.p.c.

Stosownie do art. 100 k.p.c. w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznacznej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

W niniejszej sprawie zachodziła sytuacja, która dawała podstawy do stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu. Z kwoty 1.640,84 zł stanowiącej wartość przedmiotu sporu, roszczenie powoda uwzględnione zostało na kwotę 386,09 zł. Powód wygrał zatem sprawę w 23 %, zaś pozwana w 77 % i w takich proporcjach strony powinny ponosić koszty procesu.

Należy przy tym zauważyć, iż koszty pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu wyniosły łącznie kwotę 1.107 zł, która uwzględnia podatek VAT 23%. Z uwagi na stosunkowe rozdzielenie kosztów strona powodowa powinna zwrócić stronie pozwanej 77% tej kwoty, a zatem 638,49 zł. Przy czym kwota ta powinna być zasądzona na rzecz strony pozwanej, a nie radcy prawnego reprezentującego pozwaną, jak to uczynił Sąd Rejonowy w punkcie 2 zaskarżonego wyroku. Przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu na rzecz radcy prawnego, a nie na rzecz strony przysługuje jedynie w przypadku uwzględnienia tego elementu kosztów od Skarbu Państwa, co znalazło odzwierciedlenie w punkcie I.4 wyroku. Takie stanowisko ugruntowane jest w orzecznictwie (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 1 marca 1989 r., sygn. akt III CZP 12/89).

W pozostałym zakresie dotyczącym kosztów sądowych nakazano ich ściągnięcie w 77% od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Olsztynie, a zatem kwotę 790,32 zł. Pozostałą część Sąd Okręgowy nie obciążył pozwanej kosztami uznając, że w sprawie zachodzi wypadek szczególny określony w art. 102 k.p.c. związany z trudną sytuacją majątkową pozwanej.

Analogiczne rozstrzygnięcie w zakresie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej stronie pozwanej dotyczyło postępowania apelacyjnego, przy czym stawka wynagrodzenia w tym postępowaniu wyniosła 300 zł i została powiększona o kwotę podatku VAT 69 zł (art. 100 k.p.c. w zw. ust. 1 z § 4 i § 8 pkt 3 w zw. z § 16 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu - Dz.U.2015.1805).

Z powyższych względów orzeczono jak w sentencji wyroku na podstawie art. 386 § 1 i art. 385 k.p.c.

Jacek Barczewski Beata Grzybek Agnieszka Żegarska